

ኤርትራ፡ ዳግማይ ኣብ መስቀላዊ መንገዲ!

ኣብዚ እዋንዚ፡ ኣብ 2018 ዓመተ ምህረት፡ ድሕሪ 27 ዓመት ናጽነት ኤርትራ፡ ህዝቢ ኤርትራ፡ ልክዕ ከምቲ ናይ መወዳኤታ 50ታት፡ ኣንፈቱ ኣጥፊኡ፡ ድንግርግር ኢሉዎ፡ ኣብ መስቀላዊ መንገዲ ተዓኒዱ ይርከብ ኣሎ። እቲ ህዝቢ ኤርትራ ዕዋኖ፡ ኣብ ኢድካ ኸሎ ልማኖ ተባሂሉ ዝተደርፈሉ ዘመን እንሆ ዳግም ተመሊሱ። ስለምንታይ! እቲ ዝገርምን ዘሕዝንን፡ እቲ ናይዚ ሒዝናዮ ዘለና መድረኽ ምድንጋርን ምጥፋእ መኣዝንን ምስቲ ናይ ሓምሳታት ብምንጽጻር ክርእ ኸሎ ዘይምኽኑይ ምጅኑ እዩ።

ኣብቲ እዋንቲ፡ ኤርትራ፡ ኣብ ትሕቲ ዘውዲ ኢትዮጵያ፡ ኣብ ዘይማዕርነታዊ ፈደረሽን ተቐሪፎ ምንባራ ንዝሕር ርእሱ እኹል ምንጫ ምድንጋር እዩ። ብመሰረቱ ፈደረሽን፡ ክልተ ሃገራት መንግስታትን ኣጻሚደን ዝመሓደራሉ ስርዓት ብምጅኑ፡ ናይ ምጥርግርን ዘይምትእምማንን ሃውሀው ክፈጥር ከምዝኸእል `ውን ርዱእ እዩ። ካብኡ ሓሊፉ፡ እቲ ናይ ኤርትራ ፈደረሽን፡ ንኤርትራ ኣብ ትሕቲ ዘውዳዊ ስርዓት ኢትዮጵያ ንምቕራን መታን ክጥዕም ብፍላጥ ንምትላል ከምዝምቐኦ ኮይኑ ስለዝተዋደደ፡ ብሰንኩ፡ ህዝቢ ኤርትራ፡ እንተተደናገረን ኣንፈቱ እንተጥፍኡን ዘገርም ኣይኮነን። ኣብ ርእሱ ትሑት ደረጃ ንቐሓት ሕብረተሰብና፡ ሓያላን ሃገራት `ውን ካብዚ ናይ ሎሚ ብዝተፈልየ መንገዲ፡ ረብሓታትን ከተግብራ ብዘይሕብእብእ ዝንቀሳቐሳሉ ዝነበራ እዋን ብምጅኑ፡ ነቲ ናይ ሽዑ ወለዶ ክትሓምዮ ዘምሕር ኣይኮነን።

ክንዲ ዝኸነ ኸኣ `ዩ፡ እቲ ዝቐጸለ ወለዶ ኤርትራ፡ ነቦታቱን ኣባሓጎታቱን ከይከሰሰ፡ ነቲ ናይ ሽዑ ቦደልን ጌጋን ብዕጥቃዊ ቃልሲ ኣሪመ። ብደም ዓሰርተታት ኣሸሓት ኤርትራውያን ንኤርትራ ካብ ባዕዳዊ መግዛእቲ ሓራ ብምግባር፡ ንናጽነት ኤርትራ ብረፈረንደም ሕጋውነት ኣልቢሱ ኣህጉራዊ ተፈላጥነቱ ዘረጋገጸ። ነዚ ናይ መድረኽና ምድንጋርን ምጥፋእ ኣንፈትን ሓደገኛ ዝገብሮ እምብኣር፡ ናጽነትና ብደምን ቀለምን፡ ብመስዋእትን ብሕግን ተመልኪቱ ክንሱ፡ ህዝቢ ኤርትራ ካብቲ ኣብ ግዜ ፈደረሽን ዝነበረ ደብዳቤ ዘበን ብዘይፍለ መጠን ኣብ ስግኣት ወዲቐ ምህላው እዩ። ልዕሊ ኹሉ፡ ፈደረሽን `ሞ ኸኣ ከምቲ ናይ ኤርትራ ዝኣመሰለ ድሮ ዝተወሓሓደ ፈደረሽን ክትምንጻዕ ከለኻን ብመስዋእቲ ዘምለስኩዮ ናጽነት ካብ ኢድካ ክመልቐካ ኸሎን በበይኑ እዩ። ኣብ ከምዚ ኩነታት ህዝቢ ኤርትራ ከስተብህሊሉ ዘለዎ ጉዳይ፡ እቲ ኣብዚ እዋንዚ ዘዋህልሎ ዘሎ ፖለቲካዊ ዕዳ፡ ንሃገርና ናብ ትሕቲ መሬት ዘስጥም፡ መጻኢ ወለዶታት ኤርትራ ከኣ ነታጉ ተነጻፎም ኣብ ስቓይ ከምዝነበሩ ዝገብር ታሪኻዊ ዕዳ ምጅኑ እዩ።

ቀደም ልኡላውነትና ጥራይ እዩ ተመንዚዑ፡ እንተሎሚ ግን፡ እቲ ልኡላውነትና ንምምላሽን ንምዕቃብን ኣብ ክልተ ዙርያታት ኩናት ዝኸፈልናዮ ናይ ልዕሊ 100 ሽሕ ኤርትራውያን ሓርበኛታት መስዋእቲ፡ ዕጥቃዊ ቃልሲ ኣብ ምክያድ ዘጥፋእናዮ 30 ዓመታት፡ ብምስምስ ደባዊ ኩናት ዝኣተናዮ ናይ ክልተ ዓመት ደማዊ ኩናት ተደመሮ፡ እቲ ንህዝብና `ብኣይሰላም ኣይኩናት` ጅሆ ሒዞ፡ ቅዋማዊ ሕጋዊ ስርዓት ናይ ምትካል መስርሕ ዘጠቓለለ ወርቃዊ ግዜን ዕድልን ዘባኸነሉ 18 ዓመት `ውን ንኸስሮ ስለዘለና፡ እቲ ዕዳ መዳርግቲ የብሉን። ከም ሳዕቤን ናይዚ ቅልውላው `ዚ፡ ምድኻም ሃገራዊ መንፈስን ዋሕዚ ስደትን ኤርትራዊ መንእሰይ እንተወሲኸናሉ፡ ኤርትራ ኣስከሬን ጥራይ ተሪፋ፡ ኣሸንባይ ዶ ዕዳ ክትሰከም፡ ብኣካላ ደው `ውን ክትብል ኣብዘይትኸእለሉ ደረጃ በጺሓ ስለዘላ፡ ይኸደናና ዘብል እዩ።

ወዮ ደኣ ምንጫ ምጥፋእ መኣዝና ብቐሊሉ ተረዲእና፡ ጠንቁ ከነለሊ ብሳዕቤን ንጅምር ኣለና እምበር፡ እቲ ክንዛረበሉ ደሊና ዘለና ቴማ፡ ባህርያት ናይዚ ብውልቀመላኽ ኢሳይያስ ምስ ኢትዮጵያ ብጉያ ጉያ ዳግም ዝምስረቶ ዘሎ፡ ቀዳማይ ሚኒስተር ኢትዮጵያ ሎሚ ሰንበት 8 ሓምሌ ናብታ ትማሊ ኣውራ ጸላኢቱ ዝነበረት ኤርትራ ክሳብ ናብ ምብጻሕ

ዘኸአሎ ርክብ፡ ቅጥዑን ትሕዝቶኡን ሳዕቤኑን እዩ። እንተኾነ፡ ላዕለ-ላዕለ ጥራይ ዘይኮነ ካብ ቀንዲ ሱሩ ፈቲሽካ ክርእ ዘለዎ ጉዳይ እዩ።

እዚ ሕጂ ኣብ መንጎ ኤርትራን ኢትዮጵያን ዝርእ ዘሎ ጨፍራ ሰላም፡ ህዝቢ ኤርትራ፡ ኣብዚ 27 ዓመታት፡ ድሕሪ ናጽነቱ ዝረኸበ ዝግበዩ ተስፋ ምጃኑ ዝከሓድ ኣይኮነን። ብፈለምኡ `ውን ብምኽንያት ዶብ ምስ ኢትዮጵያ ናብ ኩናት ዘጠብሰ ኣይነበሮን። እቲ ጉዳይ ምስሕሓብ ዶብ እንተዝነበር፡ ብሕድሕዳዊ ዘተን ምርድዳእን፡ ብሕግን መንጎኝነትን ክፍታሕ ምኽኣል ነይሩ። ይኹንምበር መራሕቲ ኤርትራን ኢትዮጵያን ንህዝቦም ዝኣወጁዎ ምኽንያት ኩናት ጉዳይ ዶብ `ኳ እንተኾነ፡ ንዓኣቶም ነናይ ገዛእ ርእሶም ካልእ ውሻጣዊ ምኽንያታት ከምዝነበሮም፡ እንሆ ብኣፍን ብተግባርን ተረጋገጹ። ኢዋእ ደኣ፡ እቲ ቦኸሪ ወለዶኡ ካብ ሳሕል ዘይተመልሱዎ ፡ 20 ዓመት ዘዕበዮም ሓጸልጸል ዝብሉ ሕሳስ ልደ መንእሰያት ደቁ ምእንቲ ውዲት ኢሳይያስ ዝሃለቑዎ ህዝቢ ኤርትራ እምበር፡ ነቲ ብኢደ ወነኑ ስልጣን ዝገበተ እሳሕኮንን ሕልናን ዘይብሉ ውልቀመላኽ ኢሳይያስ፡ ከም ባሪስታ ምስ ዝመጽእ መራሒ ክምስምስ ምባል ግዜ ኣይወስደሉን እዩ።

ነቲ ዓይንን እዝን ዘለዎ፡ እቲ ሓቂ ካብ ነዊሕ እዋን ኣትሒዙ በሪሁሉ ዝጸንሐ ይኹንምበር፡ ውልቀመላኽ ኢሳይያስ፡ ስምምዕ ኣልጀሪስን ብይን ኮምሽን ዶብ ኤርትራን ኢትዮጵያን ከይተተግበረ ምስ መንግስቲ ኢትዮጵያ ኣይንዛረብን ኢና፡ ክብል 16 ዓመታት ንህዝቢ ኤርትራ ላል ኣቢሉዎ ክንሱ፡ ሕጂ መንግስቲ ኢትዮጵያ ጠለቡ ምሉእ ብምሉእ ከተግብሮ ቅሩብነቱ ኣብ ዝገለጸሉ እዋን ግልብጥ ኢሉ ፡ 'ኣይፋልን፡ ጉዳይ ዶብ ይጽንሓልና ቀዳምነትና ምርግጋእ ኢትዮጵያ እዩ' ኢሉ ካብ ትግባረ ናይቲ ውዕልን ውሳኔን ምድሕርሓሩ ንገዛእ ርእሱ፡ ኣብ ዕንደራ ኩናት ዘእተዎ፡ ናይ ኤርትራ ዶብን ልኡላውነትን ዘይኮነ፡ ኣብዚ ዞባዚ ሃጺይ ኢሳይያስ ናይ ምጃን ጥሙሑ እናሃሰሰ ብምኻዱ ከምዝኾነ እዚ ጭብጢ ዚ ዘረጋግጸ ሓቂ እዩ።

እዚ ኣበሃህላዚ፡ ነቲ ንጉስ ሃይለስላሴ፡ ጉዳይ ዶብ ባድመ ኣብ ዘበኖም `ውን ኣካራኻሪ ኮይኑ ጥርዓን ምስ በጽሖም፡ ኣብቲ `ኤርትራ ካብ ፈደረሽን ናብ ጎበጣን ሰውራን ዘርእስቱ ካልኣይ መጽሓፍ ኣለምስገድ ተስፋይ ሰፊሩ ከምዘሎ፡ `ኤርትራን ኢትዮጵያን ሓደ ኣካል ኮይነን እንድየን። ብዛዕባ ዶብ ክሳብ ክንድዚ ዘሰሓሕብ እንታይ ኣሎ?` ዝበሉዎ ዘረባ ዋላ ሓደ ዝፍለ ዩብሉን። እቲ ፍልልይ፡ ንሶም ድሮ ንኤርትራ ኣብ ትሕቲ ቁጽጽሮም ኣብ ዘእተዉሉ ግዜ ዝበሉዎ ክኸውን ከሎ፡ ኢሳይያስ ነታ ብደምን መስዋእትን ዝተረኸበት ኤርትራ ናብ ኢትዮጵያ ክሸግ ድዩ ክልውጣ ኣብ ዘይተፈልጠሉ ግዜ ይገብሮ ምህላዉ እዩ ።

ውልቀመላኽ ኢሳይያስን ጭፍርኡን፡ ነቲ `ዶብና ከይተሓንጸጸ ዘበት` ክብሉ ንህዝቢ ኤርትራ ጅሆ ንምሓዝ ን 16 ዓመት ዝተጠቐሙሉ ምስምስ፡ 360 ዲግሪ ተጠውዮም `ኣይፋልን ኣየድልየናን` ዩ፡ ምባሎም ብጭብጢ እናማሳኸርና ክንዛረበሉ ዝቐነና ኣብ ርእሲ ምጃኑ፡ ባዕላቶም እቶም ኣዲስ ኣበባ ዝበጽሑ ልኡኻት ኢሳይያስ፡ ነቲ ኣብ ጉንዲ እዝኖም፡ ድሮ ናብ ፓሳጅ ምጽዋዕ መደባት መገሻ ዘውጽኡ፡ መንገዲ ኣየር ኢትዮጵያ ኣብ ተጠንቀቕ ክጸንሕ ዝኣዘዘ 1ይ ሚኒስትር ኢትዮጵያ ዶክተር ኣቢይ ኣሕመድ ስቕ ኢሎም ሰሚዮም ጥራይ ዘይኮነ፡ ፈኸስኮስ ብዝተሓወሰ ቃላት ከዳምቐዎ ከለዉ፡ እቲ ክዕፍኑዎ ዝሓሰቡ ኣብ ውሽጢ ሃገር ዘሎ ህዝቢ ኤርትራ ከይተረፈ ሰሚዑዎ ስለዘሎ ተወሳኺ መርትዖ ዘድልዩ ኣይኮነን።

ብቋንቋ ኢትዮጵያውያን ብፍላይ ብቋንቋ ናይቶም ኣብ ጎደናታት ኢትዮጵያ ላዕለዎይ ኢድ ሒዞም ዝጭድሩ ዘለዉ ኣምሓራን ኦሮሞን፡ ንዶር ኣቢይ ምድጋፍ ማለት ንወያነ ምቅዋም ማለት ከምዝኾነ፡ ምስ ኤርትራ ሰላምን ዕርቅን ምግባር ማለት፡ ንኤርትራ ናብ ኣዲኣ ኢትዮጵያ ከም ምምላስ እዩ። ነዚ ስምዒትዚ ብቐጻሊ ዘንሃሃሮ ዘሎ ድማ፡ ከምቲ

ልዕል ኢልና ዝጠቐስናዮ፡ ውልቀመላኽ ኢሳይያስ ኣብ ጉዳይ ምሕንጻጽ ዶብ ወሲዱዎ ዘሎ ግልቡጥ መርገጺ፡ ከምኡ 'ውን ንዶር ኣቢይ ብምምገብ ንወያነ ንምንእኣስ ዝተጠቐመሉ ሜላ እዩ። እዚ፡ ምናልባት ንግሩሃት፡ ኢሳይያስ ምስ ወያነ ንዘለዎ ህልኽ ከም ናይ ምውጻእ ኣጋጣሚ ዝተጠቐመሉ ክመስሎም ይኸእል ይኸውን። ንቐጻላታት ናይቲ ሸጉርቲ ቡብሓደ ቀሪፍካ፡ ውሽጡ ብዕምቆት እንተተፈትሽካዮ ግን ዝኸበደ ትርጉም ኣለዎ።

ብቐንዱ፡ ኢሳይያስ ካብ ነዊሕ እዋን ኣትሒዙ፡ እንተላይ ኣብ ግዜ ሓርነታዊ ቃልሲ ብዛዕባ ናጽነት ኤርትራ ዝጸንሐ ተወላዋሊ መርገጺ ዘቃልዕ መረዳእታ ሓደ ኣብነት ናይዚ እዩ። እቲ ህዝቢ ኤርትራ ክጥንቀቐሉ ዘለዎ ዝኸበደ ስግኣት እምብኣር፡ እቲ ኣብ ኣየር ዝርከብ ዘሎ ግዝያዊ ምሕንጻዕ ኣምሓራን ምቕራጽ ወያነን ዘይኮነ፡ ኣብቲ ኣብ ዓይኒ ህዝቢ ኤርትራ ንነብሱ ከም ዋሕስ ናጽነትን ልኡላውነት ኤርትራ ኣምሲሉ ዝተዋሰኸን ንህዝቢ ኤርትራ ዘእምነን ኢሳይያስ፡ ካብ ሓርነታዊ ቃልሲ ኣትሒዙ፡ ህዝቢ ኤርትራ ሰልክዩ ዝንብርከኸሉ ምቹእ ግዜ ክጽብ ዝጸንሐ፡ እቲ ዝዓበዩ ሓደጋን ስግኣትን ናጽነት ህዝቢ ኤርትራ፡ ንሱ፡ ኢሳይያስ ባዕሉ ምጅኑ እዩ። ቴማና እምብኣር ኣብዚ ሱር ናይዚ ስግኣትዚ ዘተኮረ እዩ ክኸውን።

ካብ ጥንቲ ካብ ጥቅምቲ፡ ኢሳይያስ፡ ንናጽነት ህዝቢ ኤርትራ፡ ከም መሳልል ሕልሚ ሃጸይነት (Capitalism ማለት ኣይኮነን – ከም ሃጸይነት ዮሃንስ/ቴድሮስ/ምኒሊክ ማለት ኢዩ) 'ዓባይ ኢትዮጵያ' ደኣምበር፡ ከም ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ልኡላውነት ኤርትራ እምነት ኣይነበሮን። እዚ ድማ፡ ብታሪኻዊ መርትዖታት ክረጋገጽ ዝኸእል ሓቂ እዩ። ገዳይም ተጋደልቲ ህዝባዊ ግንባር ምስኦም ሳሕል ስለዝነበረ ጥራይ፡ ንኢሳይያስ ተጋዳላይ ዝብሉዎ 'ኳ እንተኾነ፡ ንሳቶም ኣጀንድኡ ኣይፈልጡዎን እዮም፡ ብሃምነቶም መታን ከይተሓዘሎም ከኣ፡ ዋላ እናተቐወሙዎ ከለዉ፡ ሓንሳብ ብጻይ ኢሳይያስ፡ ሓንሳብ ፕረዚደንት ኤርትራ ክብሉዎ ይስምዑ። ዋላ ነቶም ምስኡ ዘለዉ ተረፍመረፍ ኣስተብሂልኩሙሎም እንተደኣ ኮይንኩም፡ ኢሳይያስ ኣብ መዓልቲ ስዉኣት 20 ሰነ፡ ልኡኽ ናብ ኢትዮጵያ ክሰድድ ምጅኑ ካብ ጅቡኡ ኣውጽእ ኣቢሉ ምስ ኣወጀ፡ ዘይተዛተናሉ ብምምባል 'ኳ ከየተሓሳሰዎም፡ ከም ሰዐም ሃንደበት ኮይኑዎም ካብ ሰዐም ንላዕሊ ከጣቕዑ እዮም ተራእዮም። ብሓቂ የደንግጹ!

ኩሉ ግዜ ንህዝቢ ኤርትራ ዝቐትሎ፡ ግርህነትን ቃልዓለምን እዩ። ወዲ እዝጊሂር ስለዝኾነ፡ ዋላ ንሰይጣን ከይተረፈ ኣምላኽ ክገብር እዩ ዝደለ፡ ሕማቕ ስለዘይፈቱ። እቶም ጉጅለ 15 እናበልና እንዝክርም፡ ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ ዘፍረዮም፡ ኢሳይያስ ብሓደ መዓልቲ ኣብ ሸላታት ዓራዒሮ ሓይሩ ዘሕቀቐም መራሕቲ ምስ ኢሳይያስ ዝነበሮም ፍልልይ ንኣብነት፡ እዚ ናይ ህዝቢ ኤርትራ ባህርያት እዩ። እዞም 11 ሰባት ንኢሳይያስ ክቐትሉዎ እንተዝደልዩ ሓንቲ መዓልትን ሓንቲ ጥይትን ኣምሰኣኑሉን። ካብኡ ንላዕሊ ዝተኮሱ ጅጋኑ እዮም ነይሮም። ይኹንምበር ካብቲ ንል ሂቡ ምስ ሰብ ሕኒኡ ዝዛመድ ሕብረተሰብ ስለዝተፈጥሩ፡ ኤርትራዊ መንፈስን ሕልናን ደምን ስለዘለዎም ኣይወዓሉዎን። ንሳቶም ነዚ ሓደ ክንሕፉዎ ከለዉ ግን፡ ንሱ ነቶም ዓሰርተ ኣየናሕሰዮሎምን። እዚ ኸኣ ኢሳይያስ ምስዞም ናይ ብሓቂ ኤትራውያን ንዘለዎ ናይ ባህልን ስነምግባርን ኣተዓባብያን ፍልልይ ዘርኢ እዩ። ንህዝቢ ኤርትራ ወትሩ ዘግድገ፡ ነቲ ስሚ ናጽነትን ኤርትራዊ መንፈስን ዝኾነ ኢሳይያስ ዘወደዎ ዘሎ ድማ እዚ ኣብ ባህሊ ዝተመርኮሰ ናይ ልውሃትን ጭካነን ፍልልይ እዩ።

ኢሳይያስ ጸረ ናጽነት ኤርትራ እዩ፡ ምስ ህዝቢ ኤርትራ ጽልእን ቅርሕንትን ኣለዎ ክንብል ከለና ንማለቱ፡ ጸለሎ ክንቀብኡ፡ ንጸለመ እንብሎ ዘለና ነገር ኣይኮነን።

ኣብዚ እዋንዚ፡ ንኢትዮጵያውያን፡ ብሕልፊ ንኣምሓራ ምጭባጥ ስልጣን ደክተር ኣቢይ ኣሕመድ መሲጡዎም ዘሎ ንወያነ ብምድኻሙ ጥራይ ኣይኮነን። ነታ ብቐልሲ ኤርትራውያን ካብ ኢትዮጵያ ተነጻላ ናጽነታ ዝጨበጠት ኤርትራ፡

እንተኾነ ብምልእታ ንኤርትራ፡ እንተወሓደ ድማ ዓሰብ ከምልሳ ይኸእል 'ዩ ዝብል እምነት ስለዘለዎም 'ውን እዩ። ኢሳይያስ ባህጎም ኣብ ምምላእ ክተሓባበርም ከምዝኸእል ድማ ምሉእ ዘይጉዳይ ተስፋ ኣለዎም። በዚ ምክንያት ከኣ 'ዮም ኣብቲ ንቀዳማይ ሚኒስትር ኣቢይ ብምድጋፍ ንወያነ ዝኾኑኦ ዘለዉ ሰላማዊ ሰልፍታት፡ ኣብቲ ናይ ጃንሆይ ባንዴራ ስእሊ ኣቢይን ኢሳይያስን ኣመዓራርዮም ቪቫ ኣቢይ ቪቫ ኢሳይያስ እናበሉ ክጭድሩ ዝሰምዑ ዘለዉ።

1ይ ጭብጢ - ሻለቃ ዳዊት ወልደጊዮርጊስ

ኣብ ግዜ ስርዓት ደርግ ንሓያለ ዓመታት ኣማሓዳሪ ኤርትራ ዝነበረ 'ሞ፡ ቅድሚ ምውጻቕ መንግስቲ ሃይለማርያም ንስርዓት ደርግ ገዳፉ ኣብ ወጻኢ ዑቕባ ዝሓተተ ሻለቃ ዳዊት ወልደጊዮርጊስ ብወገኑ፡ ኣብዚ ተኸሲቲ ዘሎ ኩነታት ሓጎሱ ንምግላጽ ብእንግሊዘኛ The moment of Truth for Eritrea and Ethiopia እቲ ሓቀኛ ህሞት ኤርትራን ኢትዮጵያን ብዝብል ኣርእስቲ ኣብ ዝጸንሓፎ ዓንቀጽ፡ ነዚ ክንብሎ ዝጸናሕና ባህርያት ኢሳይያስ ዘረጋግጽ ሓቅታት ኣስፊሩ ኣሎ።

ንሱ ቅድሚ ናጽነት ንቁሩብ ግዝያት ንኢሳይያስ ከምዝረኸቦ፡ ኣብ 1991 ህወሓትን ህግን ናብ ርእሰከተማታት እናገሰገሱ ከለዉ 'ውን ዝተራኸቡሉ ኣጋጣሚታት ከምዝነበረ ይጠቅስ። ብዛዕባ መለስ ዘለዎ ርእይቶ ምስ ተወከሶ፡ ኢሳይያስ 'ንኢትዮጵያ ዝበቅዕ መራሒ ኣይኮነን። ከም ኢትዮጵያ ዝኣመሰሉት ዓባይ ሃገር ክመርሕ ኣይክእልን እዩ። ኣሸንባይ ዶ ንኢትዮጵያ ንመቐለ ካ ክመርሕ ዝኸእል ኣይኮነን።' ከምዝበሎ ይዝክር። ቡቲ መልሱ ኣዝዩ ከምእተገረመ ብምጥቃስ ከኣ፡ ኣስዕብ ኣቢሉ፡ ' እሞ ኸ ደኣ ከምዚ ዝኣመሰለ ሰብ ናብ ኣዲስ ኣበባ ክኣቲ ከመይ ኢልኩም ተፍቅዱሉ ኣለኹም፡ ስለምንታይ ንብምልእታ ኢትዮጵያን ኤርትራን ደሚርካ ዘይትርከቦን፡ ኢትዮጵያውያን ከም መራሒ ናይ ሓንቲ ሓድነታ ዝተሓለወ ሃገር ክቕበሉኻ ጸገም የብሎምን። ኣነን ብጸተይን ካ፡ ነዚ ከምዚ ዝኣመሰለ ሓሳብ ንምድጋፍ ነዚ ሒዝናዮ ዘለና ውድብ ቀልጢፍና ምቕየርናዮ ከብል ከምእተዛረቦ የመልክት። ሽዑ ገለ ካልኣት ኤርትራውያን ሰብ መዚ ከምዝነበሩ፡ ንሱ 'ውን ብስለሺ ፍስሃ ዝተባህለ ዓርኩ ተሰንዩ ከምዝነበረ ብምዝኸኻር ከኣ፡ ቅድሚ ምምላሱ ንገለ ካልኣት ስቕ ኢሉ፡ ጸኒሑ፡ ኣትርር ኣቢሉ ህዝባዊ ግንባር ንኸምዚ ዝኣመሰለ ኣጀንዳ ኣይተመሰረተን፡ እቲ ቃልሲ ንኤርትራ ሓራ ንምውጻእ ስለዝተኻየደ፡ ኣብዚ ናይ መወዳእታ ሰዓት ነቲ ዕላማ ክትቅይሮ ዝከኣል ኣይኮነን።' ከምዝበሎ ይጠቅስ።

እንተኾነ ኣልግብ ኣቢሉ፡ ' ኣይትጠራጠር ሚኒስትር ዳዊት፡ ናጽነትና ምስ ረኸብና፡ ቀዳምነትና፡ ነዚ ህዝቢ ብፈደራላዊ ዓይነት ምሕደራ ከም ዝሓብር ምግባር እዩ' ኢሉኒ ይብል።

ሻለቃ ዳዊት፡ ነዚ ጥቕሲ 'ዚ፡ ኣብዚ ኢሳይያስ ምስ ኣቢይ ሕግብግብ ዝብሉሉ ዘሎ እዋን ምልዓሉ፡ ዓቢ ትርጉም ኣለዎ።። 'እቲ ኢሳይያስ ቀደም ዝኣተወለይ መብጽዓ መዓልቲ ኣኸሉ' ንምባል ዝዝክር ዘሎ እዩ።

ከምቲ ባዕሉ ኣብዚ ዓንቀጽ'ዚ ዝእምቶ ድማ፡ እቲ መዋእሉ ተጣባቂ ሓድነት ኢትዮጵያ ዝኾነ ብዓል ስልጣን ኣብ 1989 ነቲ ብጀነራላት ኢትዮጵያ ኣብ ኣስመራን ኣዲስ ኣበባን ዝተፈተነ ዕልዋ መንግስቲ ከወሃህድ ካብ ወጻኢ ማዕረ ንናቕፋ ዝኣተወሉ ምክንያት በዚ ካብ ኢሳይያስ ዝረኸቦ ተስፋ ተተባቢዑ ምኃን ኣየጠራጥርን።

2ይ - ጭብጢ - ተኣምራት ላይነ

ስርዓት ደርግ ኣብ ስልጣን ካብ ዝነበረሉ እዋን ጀሚሩ መራሒ ናይቲ ምስ ህወሓት ልፍንቲ ገይሩ ኣካል ኢህወደግ ዝነበረ ኢህደን ዝብሃል ናይ ኣምሓራ ውድብ፡ ድሕራቲ ናይ 1991 ለውጢ ክሳብ 1995 ጠቕላሊ ሚኒስትር ኮይኑ ዝሰርሐ ተኣምራት ላይነ፡ ልክዕ ቡቲ ናይ ሻለቃ ዳዊት መንፈስ፡ ዶር ኣቢይ ኣሕመድ ቀዳማይ ሚኒስትር ኢትዮጵያ ምኃን ሓጎሱ ብምግላጽ ምስ ሓንቲ ማዕከን ዜና ኢትዮጵያ ሎሚ ቕኝ ኣብ ዝገበሮ ቃለመጠየቕ፡ "ኢሳይያስን ኣቢይን ልባዊ ምይይጥ

ገደርም፡ ርክብ ኤርትራን ኢትዮጵያን ናብ ቁጠባዊ ምትሕግጋዝ፡ ናብ ሓድነት፡ ካብኡ ሓሊፉ ተጠቃምነት ዓሰብ ጥራይ ዘይኮነ ዓሰብ ናይ ኢትዮጵያ ዋንነት ከምዝህልዎ ናብ ምግባር ዝበድጽኡ ዶ ይመስለካ ተባሂሉ ንዝቐረበሉ ሕቶ ክምለስ ከሎ፡

‘መንግስቲ ኤርትራ ነዚ ስምምዕዚ ብልቢ ከምዘደልዮ፡ ጉዳይ ባድመ ንወያነ ንምድኻም ሓዘዎ ዝጸንሐ ስልታዊ ስጉምቲ ምዃኑ ብምጥቃስ፡ ናይ ነዊሕ ዕላምኡ፡ ዋላ ካብ ግዜ ቃልሲ ኣትሒዞ ዝነበሮ ድሌት ምስ ኢትዮጵያ ቁጠባውን ፖለቲካውን ውህደት ምዃኑ ይሕብር። ንሱ ጠቕላሊ ሚኒስተር ኢትዮጵያ ኣብ ዝነበረሉ ግዜ፡ ብግሉ፡ ምስ ክልተ ላዕለዎት ወከልቲ ኢሳይያስ፡ ብዛዕባ ፈደረሽንን ኮንፈደረሽንን ኤርትራን ኢትዮጵያን ካብ ምዝርራብ ሓሊፎም ጽሑፋት ከይተረፈ ከምእተለዎዎ ይገልጽ። እቲ ጉዳይ ምስ መለስ ዜናዊ ኢጋጭዎ ከምዝነበረ ‘ውን ይጠቅስ።

‘ብናተይ እምነት፡ ከምዚ ኣቶም ዝኣመሰሉ ናይ ቁጠባን ፖለቲካን ርክባት እንተተጀሚሮም ናይ ባድመ ይኹን ናይ ካልእ ዶባት ሕቶ ባዕሉ ክጠፍእ እዩ፡ በንጻሩ እቲ ኣብ ኢትዮጵያ ቁጽሊ ኮይኑ ከዛርብ ዝጸንሐ ጉዳይ ዓሰብ መፍትሒ ክርከበሉ እዩ። ብምባል፡ ኢትዮጵያ፡ ቁጥባውን ፖለቲካውን ጠለባት ኤርትራ እንተደኣ ኣማሊኡ፡ ኢትዮጵያ መጀመርያ ብውሑድ ክፍሊት፡ ደሓር ብነጻ ተጠቃምነት፡ ኣብ መወዳእታ ወደብ ዓሰብ ኣፍደገ ባሕሪ ኢትዮጵያ ክትከውን ትክእል እያ ዝብል መረዳኣታ ከምዘለዎ ይገልጽ፡ በዚ መንጽር፡ እቲ 1ይ ሚኒስተር ኣቢይ ዝወሰዶ ዘሎ ስጉምቲ ቅኑዕ ምዃኑ ድማ የገንዝብ።

3ይ ጭብጢ – 1ይ ሚኒስተር ኢትዮጵያ ነበር፡ መለስ ዜናዊ ምስ ፓል ሂንዝ ዝተባህለ ኣብ ምምሕዳር ፕረዚደንት ካርተር፡ ኣብ ቤትምክራ ሃገራዊ ጸጥታ፡ ኣብ ቱርኪ ከምኡ ‘ውን ኣብ ኢትዮጵያ ሓላፊ መደበር ሲ ኣይ ኤ ዝነበረ ብዓል ስልጣን ቅድሚ ናጽነት ኣብ 1990 ዝገበሮ ቃለመጠየቕ።

ፓል ሀንዝ – ን መለስ ንጉዳይ ምንጻል ካብ ኢትዮጵያ ብምውድዳር ምስ መርገጺ ኤርትራውያን ብኸመይ ትርእዮ ኢሉ ንዝሓተቶ ሕቶ።

መለስ፡ ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ፡ ሓደ ጸገም ኣለዎ፡ ንሱ ድማ፡ ህዝቢ ኤርትራ ንስርዓት ደርግ ኣዝዩ ስለዝጸልኦ ናይ ምንጻል ስምዒት ኣሕዲሩ ምህላዉ እዩ። ህዝቢ ኤርትራ፡ ህዝባዊ ግንባር ኣስመራ ኣብ ዝተቐጸጸረሉ ግዜ ናጽነት ክእውጅ እዩ ዝደለ። ኢሳይያስ፡ እዚ ክፈጥሮ ዝክእል ጸገማት ኣጸቢቐ ይፈልጥ እዩ። ኣብ ዝሓልፈ ዓመት ነዚ ጉዳይ ‘ዚ ብዙሕ ሓሲቡሉ እዩ። እንተኾነ ካብ ህዝቢ ብርቱዕ ጸቕጢ እዩ ዘለዎ። ንዕኡ ኣዝዩ ከቢድ ብድሆ እዩ።

ፓል ሂንዝ፡ እቶም ኣብ ከበሳ ዝርከቡ ክስርስትያን ኤርትራውያን ማዕረቶም ኤርትራውያን ኣስላም ቅልጡፍ ምእዋጅ ናጽነት ይደልዩ ‘ዮም ማለት ዲዩ?

መለስ፡ ኣብዚ ጉዳይዚ ዝተፈላለዩ ርእይቶ እዩ ዘሎ። ብሓፈሻ ግን፡ ብምሉኡ ህዝቢ ኤርትራ ናጽነት እዩ ዝደለ ዝብል እምነት እዩ ዘለና። እንታይ ማለት ምዃኑ ዘይክርድኡዎ ይክእሉ እዮም። እዞም ህዝቢ ኣብ ሓደ እዋን፡ ኣጸቢቐም ኣብ ሓድነት ምስ ኢትዮጵያ ዝኣምኑ ዝነበሩ እዮም። ይኹን እምበር ናይ ሸዋ ኣምሓራ ነቲ ስምዒት ‘ቲ ደምሲሶም። ኤርትራውያን ደቂ ከበሳ ካብ መሪሕነት ህዝባዊ ግንባር ንላዕሊ ክቱር ተርባጽ ናጽነት ኣለዎም። ኢሳይያስ፡ ኣብ ናጽነት ብድሆታት ከምዘለዎ ይርእዩ እዩ፡ ተሃዊኹ ናጽነት ብምእዋጅ ድማ ንገዛእ ነብሱ ጸገም ክፈጥር ኣይደልን እዩ። እንተኾነ ግን፡ ናይቲ ጉዳይ ምሉእ ቁጽጽር የብሉን። ክብል ይምለስ።

ካብ ርእይቶታት ናይዞም ንኣስታት 30 ዓመታት ምስ ኢሳይያስ ናይ ቀረባ ርክብ ዝነበሮም መራሕቲ መንግስትን ምንቅስቃሳትን ኢትዮጵያ ክንበጽሖ እንክእል መደምደምታ፡ ኢሳይያስ ኣብ ናጽነት ኤርትራ ጽኑዕ እምነት

ከምዘይነበር፡ ካብ ግዜ ቃልሲ ኣትሒዙ ንኤርትራ ከም መሳልል ተጠቑሙ፡ ንኢትዮጵያ ብቐጥታ ወይ ብሞግዚትነት ናይ ምቁጽጻር ሕዳር ሕልሚ ከምዘለዎ፡ ይኹን-ምበር፡ ከምቲ መለስ ዝጠቐሱ፡ እቲ ክቱር ሃንቀውታ ናጽነት ህዝቢ ኤርትራ ውዲቱ ካብ ምትግባር ከዐንቅፎ ከምዝጸንሐ እዩ።

ብናተይ መረዳኢታ፡ ኢሳይያስ ፍቕሪ ህዝቢ ኢትዮጵያ ስለዘለዎ ኣይኮነን ከምዚ ዝኣመሰለ ድሌት ኣሕዲሩ። ሽውሃት ስልጣኑ ገፊሕ ስለዝኾነ፡ ኤርትራ ስለዝነኣሰቶ ከምቶም ዝቐደሙ ሃጺያት ሰፊሕ መሬት ተቐጽጺሩ፡ ብዙሕ ህዝቢ ናይ ምግባር ባህሪ ስለዘለዎ እዩ። ስለዚ ፍቕሪ ህዝቢ ዘይኮነ ስለዐ ስልጣን እዩ ኣብ ከምዚ ዝኣመሰለ ሕልሚ ኣውዲቑዎ ዘሎ።

ሻለቃ ዳዊት ብዛዕባ መለስ ምስ ኣተቶ፡ ብኡ ንብኡ፡ መለስ ንኢትዮጵያ ኣይኮነን ንመቐለ ካ ክመርሕ ከምዘይክል ደርጉሑ፡ ነቲ ንኤርትራን ኢትዮጵያን ጠቕሊልካ ናይ ምግባእ ሕቶ፡ ሻለቃ ዳዊት ክሳብ ዘስተብህለሉ ድሕሪ ስቕታ ዝመለሰሉ ምክንያት፡ ኣብ ልቡ ዝነበረ፡ እንተተኻኢሉ ንኤርትራን ኢትዮጵያን ጸምቢርካ ናይ ምግባእ ጥሙሕ፡ እንተተዘየለ ብርሑቕ እናተቐጸጸርካ ወይ እናገበርካ ልዑል ጽልዎ ናይ ምህላው ድሌቱ ብቐጥታ ስለዝተተንከፈ እዩ።

ከምቲ ታኣምራት ላይን ዝበሎ፡ ኢሳይያስ፡ ነቲ ናይ ፈደረሽን ኮንፈደረሽን ጉዳይ ሓደ እዋን ብዓውታ ኣምሊቐዎ ነይሩ እዩ። መራሕቲ ኤርትራ ቁጠባውን ፖለቲካውን ረብሓታቶም እንተተራጋጊጹ፡ ሕቶ ልኡላውነት ባድመ ይኹን ካልእ ቦታታት ከምዘየገድሶም ምግባጽ ፡ውን ምስቲ ኢሳይያስ ሎሚ ቕኝ ናብ ኣዲስ ኣበባ ልኡኽ ኣብ ሰደደሉ እዋን፡ ምሕንጻጽ ዶብ ቀዳማነት ኣይኮነን፡ ምርግጋእ ኢትዮጵያ እዩ ብቐዳማነት ዘገድሰና፡ ዝበሎ ብልክዕ ዝሰማማዕ እዩ። እዚ ግን ከም መፍትሒ ስረ መፈለምታ ናይቲ ውዲት እዩ ክውሰድ ዝከኣል። ኣብ መወዳእታ ኢሳይያስ፡ ስልጣኑ ኣብ ምንጥሕ ኮነ ጽልውኡ ኣብ ኢትዮጵያን ዞባናን ዘዕኩኹሉ ረብሓታት ካብ ኢትዮጵያ እንተደኣ ረኺቡ፡ እንተስ ንወደብ ዓሰብ መጥዩ እንተስ ንኤርትራ ብፈደረሽን ቆሪኑ፡ ምስ መራሕቲ ኢትዮጵያ ኣብ ዓራት ክድቅስ ጸገም የብሉን።

ኣብዚ፡ ኢሳይያስ፡ ነዛ ንእሽቶ ኤርትራ 'ኳ ብብቕዓት ከመሓድር ብዘይምክኣሉ ከምቲ ንመለስ ዝበሎ፡ ኣሽንባይ መራሒ መላእ ኢትዮጵያ፡ ክንቲባ ኣዲስ ኣበባ 'ኳ ክኸውን ከምዘይክእል ተቓሊዑሉ ዘሎ እዋን፡ በንጻሩ 1ይ ሚኒስተር ኢትዮጵያ ዶር ኣቢይ ኣሕመድ፡ ኪኖ ኢትዮጵያ ተሃቢሉ ዘሎ ግዜ፡ ከምቲ ብዓል ሻለቃ ዳዊት ቅድሚ 30 ዓመት ዘቐረቡሉ ንኤርትራን ኢትዮጵያን ጸምቢርካ ናይ ምግባእ ሕቶ ዳግማይ ክቐርቡሉ ዝሕሰብ ኣይኮነን። ስለዚ፡ ኢሳይያስ፡ ካብ ኮኾብ ጎሬቤት ቁሩብ ብርሃን ረኺቡ ካብ ምንጽብራቕ ንላዕሊ ንባዕሉ ኮኾብ ክኾነሉ ኣብ ዘይክእል እዋን ደኣ፡ ምስ ኢትዮጵያ ብፍላይ ምስ 1ይ ሚኒስተር ኣቢይ ሕግብግብ ዝበለሉ ዘሎ ምክንያት እንታይ እዩ፡ ነዚ እዋንዚ ኸ ስለምታይ መሪጹዎ? ምፍታሽ ዘድልዮ ጉዳይ እዩ።

ነዚ ብዕምቐት ንምርዳእ፡ ጠንቂ ናይቲ ካብ 1998 ክሳብ 2000 ዓመተ ምህረት ኣብ መንጎ ኤርትራን ኢትዮጵያን ዝተኻየደ ኩናት ብሓጺሩ ምጥቃስ የድሊ። እቲ ዶብ ከይተሓንጸጸ ምስ ኢትዮጵያ ዘረባ የብልናን ኢሉ ን 16 ዓመት ምንቕ ምባል ኣብዩ ዝጸንሐ ኢሳይያስ፡ ቀዳማይ ሚኒስተር ኣቢይ ንስምምዕ ኣልጀሪስን ውሳኔ ኮምሽን ደባትን ከም እተቐበሎ ምስ ገለጸ፡ ግምጥል ኢሉ ምሕንጻጽ ዶብ ከምዘየሀውኹ ምርግጋእ ኢትዮጵያ ብቐዳማነት ከምዘገድሶ ብኡንብኡ መርገጺኡ ምቕያሩ፡ እቲ ዓሰርተታት ኣሽሓት መንእሰያት ኤርትራን ኢትዮጵያን ዘህለቐ ኩናት ከምቲ ሽዑ ዝተባህለ ናይ ዶብ ኩናት ኣይኮነን ነይሩ። ኣብ መንጎ ኢሳይያስን መለስን ናይ ስልጣንን ዓብላልነትን ምትህልላኽ እዩ ነገር ዝኣጎደ። ጉዳይ ዶብ ነቲ ህዝቢ ንምትላል ዝተማህዘ ምስምስ ጥራይ እዩ ነይሩ።

መለስ፡ ከምቲ ምስ ፖል ሄንዝ ኣብ ዝገበር ቃለመጠየቕ ዘውክኦ፡ ሕሱም ድሌት ህዝቢ ኤርትራ ንናጽነት ጸቕጢ እንተዘይኮይኑዎ ኢሳይያስ ሓንቲ ዓይኑ ኣብ ዘውዲ ኣዲስ ኣበባ ትጥምት ከምዝነበረት ስለዝፈልጥ፡ ኣብ ርእሲኡ፡ ኤርትራ ኣካል ኢትዮጵያ ምዃን እንተቐጸላ፡ ኣገዳስነት ትግራይ ኣብ ኢትዮጵያ ከምዝሃሰሰ ርዳኣ ስለዝኾነ፡ ካብ

ኢሳይያስ ንላዕሊ ንናጽነት ኤርትራ ይደልዩን ይደፍኡሉን ምንባሩ ይፍለጥ። እዚ ግን፡ ሓለፋ ሓልዮት ህዝቢ ኤርትራ ስለዘለዎ ዘይኮነስ፡ ኢሳይያስ ካብ ውድድር ስልጣን ኣዲስ ኣበባ ወጻኢ ክኾነሉ ምእንቲ ዝወሰደ ማርገጺ እዩ። እዚ ስጉምቲዚ፡ ነቲ ሃንቀውታ ናጽነት ዝነበሮ ህዝቢ ኤርትራ ምርቓ 'ዓ እንተነበረ፡ ነቲ ሕልናኡ ስልጣን ኣዲስ ኣበባ እናቋመተ፡ ኣካሉ ኣብ ኣስመራ ዝነበረ፡ እቲ መቐለ ከመሓደር ዘይክእል ዝበሎ መለስ ኣብ መናገሻ ኣዲስ ኣበባ ምኹያጦ ዝቐረጸ ኢሳይያስ፡ ከምኡ 'ውን ቦርትሎ ክከላኸል ኣብ ሓለዎ ቀጽል ዝነበረ መለስ፡ ህልኽም ካብ ዓመት ናብ ዓመት ፈኽም እናበለ ኣብ 1998 ብምክንያት ዶብ ምትኳሱ እምብኣር ሕመረቱ እዚ ናይ ስልጣንንን ዕብላንን ውድድር ኢዩ።

ናይዚ ሕጂ ዝርእ ዘሎ ሕግብግብ ኢሳይያስ ምስ ኢትዮጵያ ቀዳማይ ምክንያት እምብኣር፡ ምድኻም፡ ወይ ምርሓቕ ወያነ ካብ ማእከል ስልጣን ኣዲስ ኣበባ እዩ። ዋላ 'ዓ 27 ዓመት ስለዝሓለፎ፡ እቲ ኣብ ኢትዮጵያ ክኾነሉ ዝሓሰበ ዝነበረ መቐላዊ (Original) ሕልሙ እንተበርዓነ፡ ነቲ ኣብ ኢትዮጵያ ብዓባይ እንተስ ኣብ ሓጺር እዋን እንተስ ቀስብቐስ ክበጽሖ ዝነበሮ ውልቃዊ ዕላማ ዘቐንቅፉዎ ዝነበሩ ወያነ ምድኻምም ህልኻዊ ስምዒታዊ ዕግበት ፈጠሩሉ 'ሎ። ስለዝኾነ ኸኣዩ፡ እቲ ወያነ ኣብ ስልጣን ኣለዉ ኢሉ ኣብ ዝሓሰበሉ እዋን፡ 'ኢትዮጵያ ትበተን' እናበለ፡ ፋሕፋሕ ንምባላ ድቃስ ስኢኑ ዝሓደር ዝነበረ ኢሳይያስ፡ ሕጂ ኣቢይ ስልጣን ምስ ሓዘ፡ ግምጥል ኢሉ፡ ዶብ ኣመኽንዩ ዓሰርተታት ኣሽሓት መንእሰያት ኣብ ኩናት ኣህሊቐ ኣዴታት ኤርትራ ዘጉሃዩ፡ ዶብ ከይተሓንጸጸ ምፍናው የለን እናበለ፡ መንእሰያት ኤርትራ ኣብ ደረት ዘይብሉ ሃገራዊ ኣገልግሎት ዝጸመደ፡ ንፖለቲካዊ ዕማማት፡ እንተላይ ትግባረ ቅዋም ኤርትራ ጅሆ ዝሓዘ፡ ነቶም ምስ ኢትዮጵያ ሰላም ጌርካ፡ ኣብ ኤርትራ ትግባረ ቅዋም ዘጠቓለለ ለውጢ ክመጽእ ዝጠለቡ ላዕለዎት ሰበስልጣን ተምበርከኹቲ፡ ሸየጥቲ ሃገር ኢሉ ብምክሳስ ዘሕቀቐ ኢሳይያስ፡ ህዝቢ እንታይ ኮን ይብላኒ ኢሉ ከይሓነኸ፡ ሕጂ ግምጥል ኢሉ፡ 'ይጽንሓልና ምሕንጻጽ ዶብ፡ ምርግጋእ ኢትዮጵያ እዩ ቀዳምነትና' ዝብል ዘሎ።

እቲ ካልኣይ ኣብዚ እዋንዚ ነዚ ስጉምቲዚ ክወሰድ ዝደለየሉ ምክንያት፡ ንህዝቢ ኤርትራ ብቐጥታ ዝምልከት ኮይኑ፡ ክልተ ጥርዝታት ኣለዎ።

እቲ ሓደ፡ እቲ ልክዕ ከም ወያነ፡ ከምቲ ን ሻለቃ ዳዊት ዝተመባጸዓሉ፡ ተኣምራት ላይን 'ውን ብውሽጢ ውሽጢ ንሰርሓሉ ኔርና ክብል ዝጠቐሱ፡ እንተስ ብፈደረሽን ወይ ኮንፈደረሽን ኣብ ኢትዮጵያ ረገጹ፡ ውልቃዊ ጥሙሖ ኣብ ኢትዮጵያ ከየተግብር ዝዓንቀፎ ክቱር ሃገራዊ ስምዒት ህዝቢ ኤርትራ፡ እንተላይ እቲ ኣብ ቃልሲ ብቐጥታ ዝተሳተፈ ተጋዳላይ ይኹን ዝተኸተሎ መንእሰይ ሃገራዊ ኣገልግሎት፡ ሃገራዊ ስምዒቱ ኣዳኸመዮ እዩ፡ ዝደለኹዎ ስጉምቲ ካብ ምውሳድ ዝዓግተኒ ሓይሊ የለን ኣብ ዝብል መደምደምታ ምብጽሖ እዩ።

ኢሳይያስ፡ ነዚ እኩይ ዕማም 'ዚ፡ ኤርትራዊ ሃገራዊ መንፈስ ዘለዎ ዜጋ፡ ኣብዚ ዕላማዚ ክቃወም ዝክእል፡ ካብ ላዕለዎት ሰበስልጣን ክሳብ ተራ ተጋደልቲ፡ እናጨወዩ፡ እናእሰረ፡ እናደሰከለ፡ ወይ ናብ ስደት ከምዝነፍጹ እናገበረ፡ በንጻሩ ከም ብዓል ቻርሊ፡ ክሻ፡ ማንኪ ዝኣመሰሉ ርእሰ ምትእምማን ዘይብሎም ንትእዛዙ ብምእዙዝነት ዘተግብሩ ድኹማት፡ ናይ መንነት ቅልውላው ዘለዎም ሰባት ኣብ ከባቢኡ እናኣቐመጡ፡ ካብ እዋን ናጽነት ኣትሒዙ ክሰርሓሉ ዝጸንሖ እኩይ ውጥን እዩ። ብቐንዱ ንመንእሰይ ኤርትራ ኣብ ደረት ዘይብሉ ሃገራዊ ኣገልግሎት ጸሚዱ፡ ሸማግለታት ከይተረፈ ብስም ህዝባዊ ሰራዊት ከምዝሰርዑ ገይሩ፡ ንህዝቢ ኤርትራ ኣብ ትሕቲ ቁጽጽር ዝነበር፡ ዝተኣዘዙ ዝገብር ሕብረተሰብ ዕስክርና ቀይሩዎ። በዚ ድማ ጠንቂ ስደት መንእሰያት ኮይኑ ንኤርትራዊ ዓቕሚ ጸንቂቐዎ።

ነዚ ጉዳይዚ ካብ ግዜ ሓርነታዊ ቃልሲ ኣትሒዞ እዩ ሰሪሖሉ። ኣብ ህዝባዊ ግንባር፡ ጽንዓት መትከላውያን፡ ዝቃወሙዎ ተጋደልቲ እናሓረዩ፡ ሓንሳብ መንካዕ ሓንሳብ የሚን ኢሉ ብምውንጃል ኣብ ሓለዎ ሰውራ እናሕቀቐ፡ ብዓቢኡ፡ ምስ ወያነ ተሓባቢሩ፡ ንተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ካብ ሜዳ ኤርትራ ንምውጻእ ዝወሰደ ስጉምቲ መጀምርያ ናይዚ ውዲት

እዩ። እቲ ብብዝሒ ኣመንቲ ምስልምና ዘሳትፍ ዝነበረ ውድብ ኣብ ሜዳ ኤርትራ ኸሎ ናጽነት እንተመጸኡ፡ ነዚ ኣብ ኢትዮጵያ ዘለዎ ሕልሚ ዕንቅፋት ክኾኖ ከምዝኸእል ስለዝገመተ እዩ ብኣግኡ ንጀብሃ ኣሕቂቐዎ።

ብዘይካዚ፡ ንኤርትራዊ ዓቕሚ ሰብ ዝምልከት ማሕበራዊ ብርሰት፡ ቁጠባዊ ዕንወት ብምስዓብ ሎን ህዝቢ ኤርትራ ከምዝዳኸም ገይሩዎ። ኣብታ ብንኡስ መጠን ፋብሪካታት ኣብ ኣፍሪቃ እትፍለት ኤርትራ ዝነበራ ፋብሪካታት፡ ብዘይካ እንዳ ቢራን ካልኣት ምስቲ ዝፈጠሮ ዕስክርናዊ ባህርያት ዝተኣሳሰራ ሓደ ክልተ፡ ዳርጋ ኹለን ፋብሪካታት ተዓጽዮን፡ እንጅነራት ኤርትራ፡ ነጋዶ ኤርትራ ከይሰርሑ ብትእዛዝን፡ ንንጥፊታቶም ብመንገዲ ህግደፍ ከምዝብሓት ብምግባርን፡ ናብ ዝተፈላለዩ ሃገራት ኣፍሪቃን ዱባይን ቦታቲኑዎም። ኢሳይያስ ነቶም ኣብ ውሽጢ ኤርትራ ዚነበሩ ኤርትራውያን ጥራይ ዘይኮነ፡ ነቶም ኣብ ኢትዮጵያ ዝነበሩ ማእከሎትን ሃብታማትን ሰብ ንብረት ሎን ብተዘዋወረ ኣረኻኸቡሎም እዩ። ዋላኳ እቲ ካብ ኢትዮጵያ ዝሰጎም መንግስቲ ኢትዮጵያ ቦቲ ገበን ብቐዳምነት ዝሕተት እንተኾነ፡ ከም ጠንቂ ናይቲ ግጭት መላፍነቲ ናይቲ ዕግርግር ዝነበረ ኢሳይያስ ንባዕሉ ካብ ተሓታትነት ኣየምልጥን እዩ።

ኪኖዚ፡ ብሕጊ ቁጠባ ዘይኮነ ብትእዛዝ፡ ዋጋ ባጤራ ናቕፋ ካብ ዓቕሙ ንላዕሊ ከምዝኸብር ገይሩ፡ ነቲ ኣብ ስደት ኣብ ዝተሓተ ደረጃ መነባብሮ ኮይኑ ዘዋህለሎ ናብ ስድራኡ ብሓዋላ እናለኣኸ ዘናብር ኣማኢት ኣሸሓት ኤርትራዊ ስደተኛ ኣብ ዓንኬል ድኸነት ከምዝሰጥም ገይሩዎ።

ኣብዚ እዋንዚ፡ እቲ በዚ መንገዲ ዚ ሰብኣውን ቁጠባውን ዓቕሙ ተዳሂኹ፡ ተረኹምኹ ዘሎ ህዝቢ መትከላዊ ፖለቲካዊ መርገጺ ክህልዎ ኣይክእልን ሎ፡ ድላዩይ ክገብር ይኸእል ሎ ብምባል ከኣ ሎ፡ ሕጂ ብሰላምን ዕርቅን ተኸዊሎ ውልቃዊ ኣጀንዳኡ ከሰላሰል ዝፍትን ዘሎ። ኣብዚ ምናልባት ክንዝክሮ ዝግባእ፡ ኣብ መንጎ እዚ ኢሳይያስ ንህዝቢ ኤርትራ ከምድላዩ ክሸጠን ክልውጠን ምእንቲ ሰብኣዊ ዓቕሙን ቁጠባዊ ሓይሉን ብምድኻም ዘሰላሰሎ እኩይ ተግባርን፡ ምስቲ ስርዓት ንጉስ ሃይለስላሴ ምስ እንግሊዝ ተሓባቢሩ፡ ኤርትራ ብቐጠባ ነብሳ ኣይትኸእልን እያ፡ ጸጥታ ሎን የብላን ተባሂሎ ብቐሊሎ ምስ ኢትዮጵያ ንምጽንባራ ዝነበሮ ውጥን ንምዕዋት መታን ክቐለሉ፡ ፋብሪካታት ኤርትራ ፈቐዶ ካልኣት ሃገራት ብምሻጥ፡ ኣብ ኤርትራ ብረት እናዘረወ ሽፍትነት ከምዝጎሃሃር ብምግባር ዘካየዶ ውዲታዊ ተግባር ታሪኻዊ ተመሳሳልነት ዘለዎ ምኻኑ እዩ።

ካብኡ ዝኸፍኡ፡ ስርዓት ኢሳይያስ፡ እንተ ብቐጥታ እንተብተዘዋወረ ምስ ራሻይያን በደዊንን ተሓባቢሩ፡ ኤርትራዊ መንእሰይ ግዳይ ዘይሕጋዊ ምስግጋር Human Traffickers ኮይኑ ኣብ ሲናይን ሊብያን ከም ጊላ እናተሸጠን እናተለወጠን ከምዝጠፍእ፡ ከምዝዋረድ፡ ሞራሉ ከምዝሰበር፡ ገንዘቡ ከምዝነግፍ ገይሩ፡ ኣብ ህዝቢ ኤርትራ ዝፈጠሮ ዘይሓዊ ስነኣእሙሮኣዊ በሰላ ንገዛእ ርእሱ ፈጺሙ ዘይርሳዕ፡ ገና ብርሑሱ ዘሎ ተዘክሮ እዩ።

ብዙሓት ኤርትራውያን ኣብዚ ግዜዚ ብስም ሰላም፡ ንኸድ ጥራይ ኢሳይያስ ናብ ዝወሰደና ኢሎም ብሸክሹኳ ኢሳይያስ ተዘገቦም ምህላዎም ድማ ምልክት ናይ ከምዚ ዝኣመሰለ ምስልካይን ምድናስን እዩ።

ኢሳይያስ ብሓቂ ደላዩ ሰላም እንተዘይነበር፡ ገና ኤርትራዊ ዓቕሚ ብሓዊ ኩናት ከይተለብለበ፡ ብስደት ከይተበተነ ከሎ፡ ነቲ ብሩዋንዳን ኣመሪካን ዝቐረበ እማመ ሰላም ንቀበሎ፡ ኣብ ሕግን ኣብ ዘተን ሎን ክንስዕር ንኸእል ኢና፡ ክብል ተጋዳላይ በራኽ ገብረስላሴ ብጽሑፍ ንዝቐረበሉ ምሕጽንታ፡ ዝይንበርክኽ የብልናን ክብል ብብድዕ ኣይምመለሰሉን። እሞ ኸ ደኣ፡ ድሕራቲ ኩሉ ዕንወትን ህልቂትን፡ ስዕረትን፡ ዶብ ከይተሓንጸጸ፡ ናብ ኣዲስ ኣበባ በጠበጥ ዝኸዱ ልኡኻት ኣፋንዩ፡ ሎሚ ድማ 1ይ ሚኒስተር ኣቢይ ኣሕመድ ክቐበል ኣብ ኣስመራ ባንዴራ ኢትዮጵያ እናውለብለበ ተምበርኪኹ ዝወገለ ኢሳይያስ ዶ ኣይኮነን? በራኽን ብጸቱን መዓስ ኮይኖም!

ሰላም ቀጻልነት ዝህልዎ፡ ብሕጋዊ ትካላት፡ ብግልጽና፡ ብተሳታፍነት ህዝቢ ምስ እትኸውን እዩ። ኣብ ኤርትራ ግን ሕጊ፡ ግሉጽነት፡ ተሳታፍነት ህዝቢ ስለዘየልቦ፡ ውሕስነት ሰላም ክረጋገጽ ኣይክእልን እዩ። ልዕሊ ኸብሉ ምስ ህዝቡ ዘይተዓረቐ፡ ኣብ ውሽጢ ሃገር ሰላም ዘይተኸለ ስርዓት ከመይ ኢሉ እዩ ምስ ጎረቤት ዘተኣማምን ሰላም ከምጽእ ዝኸእል። እሞ ኸኣ፡ እቲ ኣብ ቅልውላውን ህውከትን እምበር ኣብ ሰላም ምንባር ሕጽረት ትንፋሲ ከምጽኣሉ ኢሳይያስ! ሰላም ኮ ኮነ ኢሉ እዩ ኣጥፊኡዎ ምበር መሊጃ ኣይጠፍኣቶን። ብዝኸነ ኣብ መደምደምታ ናብዚ ጉዳይዚ ምምላስና ኣይተርፈናን እዩ።

እቲ ካልኣይ ብመንጽር ህዝቢ ኤርትራ ዝርእ ጥርዚ ናይዚ ኢሳይያስ ምስ ኢትዮጵያ 'ንምትዕራቕ' ዝወሰደ ዘሎ ስጉምቲ፡ ብቐንዱ ምስ ህዝቢ ኤርትራ ስለዝተባእሰ፡ ዝበናዊ ተሓታትነቱ መሊኡ ስለዝፈሰሰ፡ ካብ ሓላፍነት ምሕብእ ዝኸኖ ገፊሕ ብዓቲ እንተተረኸበ ኢሉ እዩ። ኢሳይያስ ክሳብዚ ጸውዒት 1ይ ሚኒስትር ኢትዮጵያ ዝተቐበለሉ ጊዜ፡ ኣብ ቀጻሊ ወጥሪ እዩ ዝነበር ዘሎ። ቦቲ መዓልታዊ ዝፍጽሞ ዝበናት ኣብ ልቢ ኣሸሓት ኤርትራውያን ዘራኡዎ ዘሎ ጽልኢ፡ ፈጠሩዎ ዘሎ ናይ ሕነ ስምዒትን፡ ብቐሊሉ ክሰዶ ከምዘይክእል ኣጸቢቐ ስለዝፈልጥ፡ ካብ ኣብ ጥስቲ ተጨቢጥካ ምንባር፡ ኣብ ቃላይ ምስፋሕ ይሓይሽ ኢሉ ዝወሰደ ምርጫ 'ውን እዩ። እዚ ማለት ብኣካል ኣብ ኣዲስ ኣበባ ክሕባእ 'ዩ ማለት ጥራይ ዘይኮነ፡ ከምዚ ዝብሎ ዘሎ 'ዕርቀ-ሰላም' ብዝብል ተደጋጋሚ መዝሙር፡ ኣብቲ ንነዊሕ ዓመታት ዓቕሉ ኣጸቢቡ ወጡሩዎ ዝጸንሐ ሕብረተሰብ ኤርትራ፡ ስነኣምሮኣዊ ለውጢ ብምምጻእ፡ ነቲ ናብኡ ቀኒዑ ዝጸንሐ ቱኸረት ከምዝፈኩስ ምግባር እዩ።

ይኹንምበር፡ ድሕሪ ሓጺር ናይ ሕጽኖት ጊዜ፡ እቲ ናይ ምትሕትታት ጉዳይ ብዝኸረረ መልክዑ ምምጽኡ ኣይክተርፎን እዩ። ተዓጽዮ ዝጸንሐ ኣእምሮ ምስ ተኸፍተ Reset ከምዝኸውን፡ ካብ ተጨቢጥካ ምስ ኣሳፋሕካ ምርጋሕ ከምዝቐልል መጠን፡ ኢሳይያስን መሓዮታቱን ኣብ ሓጺር እዋን ናብታ ዝነበሩዎ ጸባብ ኩርናዕ ከምዝምለሱ ዘጠራጥር የብሉን።

ኣብ ርእሲዚ ኣቐድም ኣቢልና ዝጠቐስናዮ ጭብጥታት፡ ሕማሙ ስዕን ዕበልላን ስልጣን ምጅኑ ዘረጋግጽ ተወሳኺ ኣብነት፡ ከምቲ ኣብ ዝመጸ ቃለመጠየቕ፡ ኢሳይያስ፡ 'ኣመሪካ፡ ንኣፍሪቃ ኣብ ኣርባዕተ ዞባታት ጽልዋ መቐሎም፡ ንወያነ ናይዚ ከባቢ ተቐጻጸርቲ ገይሮሞም እናበለ ወግሐ ጸብሐ ዘስምዖ ዝነበረ ምቕርምራም እዩ። ስለዚ፡ ምስዚ ኣተኣሳሲሩ ክረኽቦ ዝህቅን ዘሎ መኸሰብ፡ ዲፕሎማሲያዊ መስተንፈሲ እዩ።

ልክዕ ከምቲ ምስ ወያነ ጉዳይ ዕብላላን ስልጣንን እምበር ዶብ ዘየባኣሶ፡ ምስ ኣመሪካ ኣጸሊኡዎ ዝነበረ 'ውን ኣብዚ ዞባ ከም ኣገዳሲ መራሒ ግምትን ኣቐልቦን ምስኣኑ ደኣምበር፡ ከምቲ ኢሳይያስ ብዓል መጻ ዝነዝሐ ፕሮፖጋንዳ፡ ከም ኣውሓስቲ ስምምዕ ኣልጀሪስ መጠን ንወያነ ጸቕጢ ገይሮም ንውሳኔ ኮምሽን ዶብ ስለዘየተግበሩዎ ኣይኮነን። ከምኡ እንተዝኸውን ነይሩ፡ እንሆ በሉ ኢትዮጵያ ተቐቢላቶ፡ ኣብ ምትግባሩ ተሓባብሩና ምበለ ደኣምበር፡ ከምቲ ኣመሪካ ንወያነ ኢንፍሮዥን ትኸኖ ኣላ እናበለ ዘቐርቦ ዝነበረ ዘለፍ፡ ሕጂ ንርእሱ ነቲ ብኣሉታ ዝገልጸ ዝነበረ ድሌት ኣመሪካ ኣይምረግሞን።

ኣብዚ ዝጠቐስናዮ ህዝቢ ኤርትራ ዝርከበሉ ዘሎ ናይ ሕንፍሽፍሽን ምትላልን መስቀላዊ መንገዲ እምብኣር፡ ህዝቢ ኤርትራ፡ ከም ቀደሙ ባህጊ ሰላምን ዕርቅን ዓቂቡ፡ ብስም ሰላም ኣብ ዘገሓዕለዎ ዓዊል ከይጠፍእ፡ ከቢድ ጥንቃቕ ንምግባር ወልቕዘለቕ ከይበለ ልኡላውነቱ ከም ህዝብን ሃገርን ንምሕላው ጽኑዕ ምክትታል ክገብር ይግባእ።

ብቐዳምነት ከስተብህለሉ ዘለዎ ጉዳይ፡ ኣብዚ ሓጺር ሃገራዊ ታሪኽ፡ ፍርቀፍርቂ እንተዘይኮይኑ ምሉእ ዓወት ረኽቡ ዘይፈልጥ ምጅኑ እዩ። ኣብ ሓምሳታት ዝገበሮ ፈደረሽን ምሉእ ማዕርነታዊ ፈደረሽን ኣይነበረን፡ ኣብ ትሕቲ ዘውዲ ኢትዮጵያ ዝተኸየደ መቐረንቲ እዩ። ብናይ ዓሰርተታት ኣሸሓት መስዋእቲ ጀጋኑ፡ ናጽነት ኤርትራ ተረኺቡ።

እንተኾነ፡ ብአግኡ ደባቱ ስለዘይተነጸረ፡ ምስ የመን፡ ኢትዮጵያ፡ ጅቡቲ፡ ኣብ ግጭትን ኩናትን ኣትዩ ተወሳኺ ከቢድ ዋጋ ከፊሉ። ሕጂ ውን፡ ድሕሪ ቲ ከቢድ ኩናት ብዝተዋሀበ ብይን ልኡላዊ መሬቱ ሕጋዊ ተፈላግነት ረኺቡ። ንመጻኢ ወለዶታቱ ዘቕሰን ኣድጊ ኣብ ክንዲ ዝገድፍ፡ ንውልቃዊ ጥሙሕ ኢሳይያስ ምእንቲ ክጥዕም፡ ከምቲ ኢሳይያስ ኣሊሙዎ ዘሎ ንመጻኢ ወለዶ ድቃስ ዝኸልእ ፌንጂ ተቐቢሩ ክተርፍ ከፍቅድ የብሉን። ስለዚ ህዝቢ ኤርትራ፡ ኢሳይያስ ናብ ዘበለ የብል፡ ብመሰረት ውዕል ኣልጀሪስን ውሳኔ ኮምሽን ደባትን ደባቱ ክሕንጻጽ ከምዘለዎ ብትራ ክቃለሰሉ ይግባእ።

ብሕልል ካብቶም ልኡላዊ መሬትና ተደፊሩ እናበልኩም፡ ቀያድን ናይ መወዳእታን ብይን ኮምሽን ደብ ክትግበር ኣለዎ ዝብል መስመር ናይቲ ስርዓት ክትደግሙ ዝጸናሕኩም ኤርትራውያን እንተሊኹም፡ ኢሳይያስ ዋላ ወዘለቕለቕ እንተበለ ኣብቲ ዝጸናሕኩም መስመር ረገጽኩም ንምትግባሩ ክትግበቑ ሃገራዊ ግብ-እኩም ምዃኑ ክትግንዘቡ ይግባእ። ኢሳይያስ ከምቲ 16 ዓመት ደድሕሪኡ እትደግሙዎ ዝገበረኩም ውሳኔ ትግባረ ደባት እንተዘይተግቢሩዎ፡ ቀዳሞት ተቓዋሚታትን ንሰኻትኩም ክትኮኑ ኣለኩም። እቶም ድሮ ክንቃወሞ ዝጸናሕና ድማ ክንድግፊኩም ኢና። እቲ ዕረቀ-ሰላም በዚ ሕጋዊ መበገሲ እንተጀመሩ፡ እንሻላህ፡ ሰላም ደኣ መን ይጸልኦ።

ካብዚ ቀጻልና ድማ፡ ብሓባር፡ እቲ ሰላም ፍትሒ ከምዘወልድ ንገብር። ምክንያቱ ከምቲ፡ ቅድም ኢልና ዝጠቐስናዮ፡ ኣብቲ ናይ ፍርቀ-ፍርቂ ዕጫና መዝገብ ዝርከብ ንኹላትና ዘራኽበና ካልእ ዝግበየ ሃገራዊ ጉዳይ፡ እቲ ጸዲቕ ዘይተተግበረ ሃገራዊ ቅዋምና እዩ። ብሰንኪ ዕንደራን ቀይዲ ኣልቦነትን ውልቀመላኽ ኢሳይያስ፡ ነቲ ብደም ዘረጋገጸናዮ ናጽነት፡ ቅዋማዊ መንግስቲ ተኸልፍ፡ ብሓርነትን ፍትሕን ኣይደራዕናዮን። ብቕዋም ዝተተኸሉ ከም ሃገራዊ ባይቶ፡ ነጻ ቤትፍርዲ ዝኣመሰሉ ዲሞክራሲያዊ ትካላት ስለዘይብልና ኮ ኢና፡ ነዚ ናይ ኢሳይያስ ሰላም ሓቅነቱ ምልላይ ስኢናዮ ዘለና። ስለዚ፡ ለይትን ቀትርን ክንቃለሰሉ ዘለና ሃገራዊ ዕዮ-ገዛ፡ ትግባረ ቅዋም ኤርትራ እዩ። ንኤርትራውያን ነንሕድሕድና ዘተግርቕርና፡ ሃገራዊ ቅዋም እዩ። ተግራቕና ዝኣተናዮ ሰላም ከኣ ገደ፡ ውሕስነት ሃልዩዎ፡ ምስ ህዝብና ንወለዶታት ክነበር ዝኸእል።

ኣብዚ እዋንዚ ግን፡ ፖለቲካዊ ጉዳይ ኤርትራ፡ ነቲ ዓብዒቡ ሒዞዎ ዘሎ ውልቀመላኽ ኢሳይያስ ጥራይ ዘይኮነ፡ ንቀዳማይ ሚኒስትር ኣቢይ ኣሕመድ ውን ብድህ እዩ። ነቲ ኩሉ ኣብ ኢትዮጵያ ዝገበር ዘሎ ኣብ ሕጋውነት፡ ግሉጽነት፡ ምክባር መሰል መሰል ዝኣመሰሉ ፍትሓውያን መትከላት ዝተሰረተ ተግባራት፡ ዋላኳ ብቀጥታ ከተግብር ዘይክእል እንተኾነ፡ ብውሑዱ ንውጽዕ ህዝቢ ኤርትራ ተመሳሳሊ ሰናይ እንተዘይተመንዩሉ፡ ኣብ ፍርዲ ክወድቕ እዩ። ምክንያቱ ኣብ ኣዲስ ኣበባ ጸድቃን ኣብ ኣስመራ መዋዕልቲ ሸይጣን ምዃን ብህዝቢ ዘተግዛዝብ፡ ብኣምላኽ ድማ ዘፍርድ ተግባር ስለዝኾነ።

ካብኡ ሓሊፉ፡ እዞም ክልተ መራሕቲ ባህርያቶም ዘይራኽቡ፡ ከዋኸብቶም ዘይጋጠም ዋላ እንተኾነ፡ ህዝቢ ኤርትራ ብተኣምር ሰላም እንተወረዱዎ ይመልከሉ! ኣምላኽ ይደግፎ። ብሩኽ ምብጻሕ ይግበረሉ!

ኣብዚ ህዝቢ ኤርትራ ብዘየማትእ መንገዲ ክግንዘቦ ዘለዎ ጉዳይ፡ ምስ ህዝቢ ኢትዮጵያ ዘለዎ ርክብ ዳግም የሓዲሱ፡ ብሰላምን ፍቕርን ኩሉ ዓይነት ረብሓታት ክለዋጥ፡ ዘለዎ ክህብ ዘይብሉ ክረክብ ከም ሓላል ክቅበሎ ዘለዎ ጥራይ ዘይኮነ ኣበርቲዑ ክሰርሓሉ ዘለዎ ዕዮ ምዃኑ እዩ። ይኹንምበር፡ እቲ ን20 ዓመት፡ ነቲ ምስ መራሕቲ ኢትዮጵያ ዝነበሮ ስልጣንን ዕብላላን ዝመበገሲኡ ዝኸላነ ህልኽን ጽልእን ህዝባዊ ኣምሲሉ ምስ ህዝቢ ኢትዮጵያ ጽልኢ ብምትካል ዕዳ ሓደ ወለዶ ዘሰከሞ፡ ሰላም ዝኸለኦ ኢሳይያስ፡ ሕጂ ምስ ኮኾብ ኢትዮጵያ ተጸጊዑ፡ ከም ንፉዕ ካፒታኖ ኣብ ጽዋእ ሰላም ኢዱ ክሕውስ ሃጻፍጻፍ ምባሉ፡ ምስ ወያኔ ዘለዎ ሕነ ከውጽኦ ንዘለዎ ተርባጽ ደኣምበር፡ ምስ ህዝቢ ኤርትራ ይኹን

ኢትዮጵያ ዘለዎ ፍቅር ዘርኢ ኣይኮነን። ሓምሳ ዓመት ብጽልኢ ዝተላዕጠጠ መንቀኛ ብሓደ መዓልቲ ብሰላም ተቐጢኑ ክለዝብ፡ ሓምሳ ዓመት ዝጠለመ ከዳዕ ብሓደ ለይቲ ክእመን ኣይክእልን እዩ።

ኣብ መወዳእታ ህዝቢ ኤርትራ ከም ሕብረተሰብ ነብሱ ፈሊጡ ክእረመሉ ዘለዎ ጉድለት፡ ከምዚ ንውዲት ኢሳይያስ ኣልዒልና ብኣብነት ዝጠቐስናዮ፡ ብዛዕባቲ ንዕኡ ብቐጥታ ዝምልከቶ ሃገራዊ ጉዳዩ ድሕሪ ዓለም፡ ዝኾነ ምስ ኮነ ዝፈልጥን ዝኣምንን ህዝቢ ምጅኑ ብቐጥታ የግድዮ ምህላዉ እዩ። ከምቲ ዝተጠቐሰ፡ ካብቶም ኣብ ሳሕል ደቂ መስርዑ ዝነበሩ፡ 'ብጻይና' እናበሉ ዝጠቐሱዎ ተጋደልቲ ንላዕሊ ንሓቀኛ ኣተሓሳስባ ኢሳይያስ ዝያዳ ዝፈልጡዎ እቶም ብመገሻ ዝረኽቡዎ ምጅኖም እዩ። እዚ ድማ፡ ኣብ መንጎ ተንኮል ኢሳይያስን ግርህና ህዝቢ ኤርትራን ዘሎ ጋግ ዓቢ ምጅኑ ዘርኢ እዩ። ስለዚ እቲ ብሰንኪ ግርህነቱን ሕደገቱን ብቐጥታ ደምን መስዋእትን ዝኸፍል ዘሎ ውጽዕ ህዝቢ ኤርትራ፡ ወትሩ ንቐሕ፡ ጥንቁቕ ክኸውን ይግባእ። ብቐጥታ፡ ንኻልኣት ከም ንጹሃት ወሲዱ ከም ነብሱ ክኣምን የብሉን። ነቲ ምስ ሰኸረ፡ 'ነዚ ህዝቢ 'ዚ ምግዳለይ 'ዩ እቲ ዝኸፍኦ ጌጋይ፡ ዓጋመ እንዲኸን ትብላኒ፡ ስራሕከን ከርእየክን እዩ፡' እናበለ ዝደጋግሞ ዘረባ፡ ኣብ ባይታ ምስናይ ሓኑኡ ብምፍጻም እናጥፍኦ ኸሎ፡ ከም ሓላዊኡን መድሓኒኡን፡ ከም መራሒኡ ምርኣዩ ዕብዳን ጥራይ እዩ። ስለዚ፡ ከም ኣሓ ምስ ሓራዲኡ ማይ ካብ ምስታይ ሓሊፉ፡ ንሓራዲኡ ካራ ካብ ምቕባል ክቐጠብ ኣለዎ። እቲ ዕድሚኡ ምሉእ ሰይጣን ኮይኑ ዝሓለፎ ኢሳይያስ ሕጂ ኣብ እርጋኑ፡ ኣምላኽ ኮይኑ ሓቀኛ ሰላም ከምጽኣለይ እዩ ኢሉ ዝኣምን እንተደኣ ኮይኑ፡ ገና ካብ ሸኩሰኳ ኢሳይያስ ኣይተናገፈን ኣሎ ማለት እዩ።

ስለዚ፡ ህዝቢ ኤርትራ ኣብዚ እዋንዚ፡ ካብ ምድንጋርን ሕንፍሽፍሽን ተገላጊሉ ካብቲ መስቀላዊ መንገዲ፡ እቲ ናብ ሓቀኛ ሰላምን ፍትሕን ዝወስዶ ቅኑዕ መንገዲ ኣለልዩ ብዘይጣዕሳ ምእንቲ ክንገዛ፡ ክወስዶ ዘለዎ ቀዳማይ ስጉምቲ ነቲ ቀንዲ ጸላኢኡ ዝኾነ ውልቀመላኽ ኢሳይያስ ብዝኾነ ኣገባብ ምእላይ እዩ። ካብኡ ተረፈ፡ ዋላ ሞይቱ እንተተባህለ ብውሑዱ ከተግብሮ ዝግባእ ዕማም፡ ብመሰረት እቲ ስምምዕ ምሕንጻጽ ደባቱ፡ ከምኡ ድማ፡ ትግባረ ናይቲ ብኢሳይያስ ሞይቱ ዝተባህለ ሃገራዊ ቅዋሙ እዩ። ደግሲ ጥፍኣትን ሞትን ክበልዩሉ፡ እቲ 'ህዝቢ ኤርትራ ዕዋኖ ኣብ ኢድካ ኸሎ ልማኖ' ዝብል ደርፊ ነብሱ-መግናሕቱ ኣብ ቤተመስከር ክኣቱ እንተደኣ ኮይኑ፡ ብሓድሽ ንቐሕ ኣኣምሮ ነብሱ ክፈቅድ፡ ሃገሩ ከውሕሰ፡ ሕድሪ ጀጋኑ ደቂ ሓልዩ፡ ንዕኡ ዘየጣዕስ ንመጻኢ ወለዶታቱ ዘሓብን ታሪኽ ክሰርሕ ኣለዎ።

ውጽዕ ህዝቢ ኤርትራ ሰላም ንግዥ ይኹን

ምልኪ ይፍረስ፡ ሕጊ ይንገስ!

ኣማኑኤል ኢያሱ

ሰንበት 08 ሓምሌ 2018

ድምጺ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ፡ 11-07-2018